

TEMPS ERA TEMPS

Una tornada difícil

El proper dilluns dia 14 els nois i noies tornen a l'activitat docent; comença el curs escolar. Tret del curs 1939-40, quan es va acabar la guerra civil amb una Tortosa destruïda i els edificis escolars enderrocats, mai un inici de curs havia estat tan difícil. El neguit i preocupació estan a l'ambient, com també el convenciment que la situació se superarà com l'ha superat l'escola de la Mercè al llarg del seu segle i mig de vida.

Josep Bayerri Raga,
periodista

La història de Tortosa dels dos darrers segles està directament relacionada amb l'Escola de la Mercè i l'Institut de Batxillerat. Milers de persones foren alumnes d'un o l'altre, encara que molts ho eren per poc temps tenint en compte que fins ben entrat el segle XX l'índex d'abandonament era aproximadament de les dues terceres parts del cens escolar en arribar als 14 anys, quan els nois començaven a treballar i les noies es quedaven a casa o feien de serventes.

L'origen de l'escola està en l'aplicació dels decrets de desamortització del ministre Mendizabal (1835/36) quan el convent dels mercedaris que hi havia a Tortosa des del 1446 fou expropiat i el 1843 passà a l'Ajuntament. L'edifici fou dividit en dues parts; l'església esdevingué un teatre fins que el 1903 al seu solar s'edificà l'actual Temple de la Reparació; i el convent fou habilitat l'any 1848 per a acollir la primera escola pública de Tortosa amb un total proper als 800 alumnes. L'edifici fou objecte de diverses adaptacions i reformes, les més importants de les quals foren els anys vint del segle XX i després de la Guerra, malgrat que l'Ajuntament demanava la construcció d'un edifici de nova planta. Tot i això, el desembre de 1970 fou declarat en ruïna i desallotjat pel seu perill. Les classes es traslladaren a l'edifici que havia deixat buit l'Institut de Batxillerat, al carrer Montcada, però deu anys després (1982) també es va abandonar pel mal estat de l'immoble. Després de cinc anys d'interinitat, amb les aules repartides per diversos llocs, i llargues gestions es va construir el nou col·legi, inaugurat el 1987, al barri del Rastre, al solar que ocupava l'antiga Fàbrica del Gas i ben a prop del lloc inicial

on ara hi ha la Biblioteca Marcel·lí Domingo.

Pel que fa a l'Institut de Tortosa, fou creat el 1928 per les gestions de l'aleshores alcalde Joaquim Bau; d'aquí li ve el nom aprovat el 1956 i retirat el 2017. L'Ajuntament va facilitar el local comprant al bisbat l'antic edifici del Seminari al carrer Montcada. L'edifici havia estat construït el 1642 per al Col·legi de la Concepció, dels jesuïtes; després seria la seu del Seminari (jo encara he conegut gent gran que al carrer Montcada li deia el carrer del Seminari). En acabar la guerra, el curs 1940-41 reprenqué l'activitat, com a Institut Nacional de Enseñanza Media, amb una matrícula de 276 alumnes, dels que 218 eren oficials. Mariano Hernández en fou nomenat director el 1944, càrrec que exerciria fins a la seua mort el 1958. Allí s'allotjà, compartint la casa amb l'Escola del Treball fins al 1950, en què aquesta es trasllada al nou edifici de Ferreries construït per Regiones Devastadas. Els anys 1954-56 l'Institut passa provisionalment a l'edifici que havia estat Hospital de la Santa Creu, després Ajuntament i avui seu dels jutjats, mentre es feien importants obres de rehabilitació. El 1970 es trasllada al nou centre bastit també a Ferreries.

A la nova plaça Gerard Verges, darrere la seu de les delegacions administratives de la Generalitat s'ha instal·lat la portalada històrica de l'edifici sense cap explicació. Considerant l'ús educatiu que va tenir al llarg de la seua història potser seria convenient instal·lar un panell didàctic informant que aquella era la porta del que fou Col·legi dels Jesuïtes, del Seminari Diocesà, de l'Institut de Batxillerat i de l'Escola de la Mercè.

Avui a Tortosa disposa d'una important oferta educativa amb onze centres públics d'educació infantil i primària (sis a la ciutat) i tres ins-

La reentrada a l'activitat docent el proper dilluns es fa amb el neguit de com es desenvoluparà. A la històrica Escola de la Mercè és on es poden generar més problemes per les especials característiques del barri. FOTO NÚRIA CARO

tituts de secundària i formació professional, a més de tres col·legis privats concertats. En total un

cens superior als sis mil alumnes que dilluns acudiran a les classes amb les limitacions de la pandè-

mia i el neguit de si aquesta reentrada a les aules serà per molts dies.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresdelebre@salutortosa.cat
977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per a mütues i particulars de les Terres de l'Ebre, el Baix Maestrat i el Baix Aragó

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia
ALG Proves d'al·lèrgia
AN Clínica del dolor
AP Biopsia, citologia i immunohistoquímica
CAR ECG, holter ECG i TA, ergometria i ecocardiografia
COT Infiltracions, embenats i enquistats
DER Crioteràpia i electrocoagulació
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polípectomia amb sedació

INF Cures, injectables, vacunes i educació per a la salut
ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i /GIN mortològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D
OFT Biometria, campimetria, retinografia; tomografia de coherència òptica (OCT) i laser YAG
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia, i potencials evocats auditius
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polissomnografia

REU Capil·laroscòpia i infiltracions
RHB Fisioteràpia i rehabilitació (magnetoteràpia, tens i sol pèlvic)
SDPI Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria
Ecografia abdominal, renovesicoprostatica, cardíaca, mamària, oftàlmica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i tiroïdal.
PAF i BAC Ecodopplers arterials i venosos (EEI, EESS i TSA)
URO Cistoendoscòpia, fluxmetria, sondatge vesical, dilatacions uretrals i urodinàmica